

V akciji za stabilizacijo gospodarstva morajo sodelovati vse zavestne socialistične sile z zvezo komunistov na čelu kot avantgardo delavskega razreda

S skupnimi napori do postavljenih ciljev

Ne gre za trenutno akcijo, temveč za dolgoročen program, kateremu bodo morale prilagoditi gospodarske organizacije svoje prihodnje delovne načrte, sicer do zaželenih uspehov ne bo prišlo.

Zadnja seja CK ZKJ je bila posvečena gospodarskemu položaju v državi. Na njej so se dogovarjali o ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti, da bi v gospodarstvu takoj odpravili neskladja kot so nizka produktivnost, in prevelika stopnja zaposlovanja, neskladje med izvozom in uvozom, kjer slednji močno presega prvega. Tu je še vprašanje nepokritih investicij, prevelike skupne in osebne porabe in podobno.

Da bi odstranili navedena neskladja, bodo morali odgovorni ne le v gospodarstvu, temveč tudi v negospodarstvu takoj sprejeti ustrezne stabilizacijske ukrepe, saj bo le tako mogoče, če že ne v celoti rešiti pa položaj vsaj omiliti.

V bistvu gre za varčevalne ukrepe, pri čemer naj bi posamezne gospodarske organizacije porabile le toliko sredstev, kolikor je za izdelavo nekoga izdelka nujno potrebno. Skratka — stroške bo treba zmanjšati na minimum. Po drugi strani pa bi si gospodarske organizacije morale prizadevati, da povečajo izvoz svojih končnih izdelkov in izkoriščajo domače surovine. Prav stroški za njihovo naba-

vo zmanjšujejo razpoložljiva sredstva države, ko mora nakazovati devize dobaviteljem surovin.

V stabilizacijske ukrepe se bodo morale vključiti tudi na novo ustanovljene samoupravne interesne skupnosti za telesno kulturo, izobraževanje, zdravstvo in podobno. Čeprav so tu pogoji gospodarjenja drugačni, bi lahko tudi na tem področju sprejeli določene ukrepe, če sredstev niso tako porabili, kot so načrtovali pri sprejemanju delovnih programov za tekoče leto.

Samoupravne interesne skupnosti pa imajo žal le malo možnosti za »manevriranje«. Znano je, da z razpoložljivimi sredstvi ne morejo kriti vseh nastalih stroškov, ko skušajo izvesti program dela. Poleg tega pa morajo dati večji del sredstev za osebne dohodke, ki niso tolikšni, da bi jih lahko zmanjševali. Nekje komaj zadoščajo za pokritje. Tisti del sredstev, ki pa je namenjen za materialne stroške kot stroške za nemoteno poslovanje sredstev, pa je tako majhen, da tu res ni moč govoriti o kakšnih ostrejših varčevalnih ukrepih.

Sicer pa prisluhnimo besedam predstavnikov posameznih skupnosti, ki so nam skušali na kratko orisati nastali položaj.

Po mnenju predsednika SIS za izobraževanje v občini Center Milana Floriančiča, kjer smo se zanimali tudi za stanje v drugih interesnih skupnostih v občini, bodo lahko sprejeli pri njih ustrezne ukrepe šele v jeseni. Tedaj bodo lažje ukrepali. Trenutno je namreč dotok sredstev pod pričakovani. Če se bo tak položaj nadaljeval, bodo morali v načinu financiranja določene strani spremeniti.

Izobraževalna skupnost občine Center ima veliko potrebnikov sredstev. Tu naj omenimo osnovne šole, vzgojno-varstvene ustanove, strokovne šole (glasbena), šole za izobraževanje odraslih. V preteklem letu smo imeli še enotno izobraževalno skupnost za vso Ljubljano. Občinske izobraževalne skupnosti pa obstajajo šele od letos. Zato niso možne nikakršne primerjave, npr. dotok sredstev v tekočem in preteklem letu. Vse te dejavnosti so zelo pomembne. Če pa razčlenimo dohodke skupnosti, vidimo, da izobraževalna skupnost nameni večino denarja za osebne dohodke (90 odstotkov!), le 10 pa jih ostane za kritje materialnih stroškov. Ti se ne dvignejo zato, ker imamo v skupnih službah zaposlenih le majhno število strokovnjakov. To število bo sčasoma treba povečati, če bomo hoteli izvesti zastavljeni program. Vse občinske izobraževalne skupnosti imajo enako prispevno stopnjo. Uveljavljeno je prelivanje sredstev med njimi. Prispevna stopnja je 3,77 odstotka. Če zadošča, je trenutno težko reči. Res pa je, da je znašala realizacija dohodkov za prvo obdobje (6 mesecev!) le 42,4 odstotka, za vso Ljubljano pa 44,1 odstotka. Če pogledamo dotok v drugih izobraževalnih skupnostih v ljubljanskih občinah, opazimo, da je bilo tam nakazanih nekaj več sredstev, čeprav ne toliko, kot so pričakovali njihovi predstavniki. Najslabše je bilo prav pri nas. 42,4 odstotka v občini Center, dodati pa je treba še sredstva iz preteklega leta in razne druge izredne dohodke, ki jih skupnost v začetku ni predvidevala. Torej so znašali skupni izdatki 46,5 odstotka, dohodki pa 43,8 procenta. Vzrokov za nastali položaj je gotovo več. Za sedaj jih ni mogoče naštevati, o njih lahko le uganjamo. Vendar pa pri skupnosti računamo, da se bo položaj v jeseni vendarle izboljšal.

Pri sprejemanju programa dela smo se držali splošnega družbenega dogovora, saj smo skrčili program. Pri tem smo nehali financirati nekatere dejavnosti v preteklosti (izvedbo šole v naravi, šole za starše in glasbene šole). Vsa našta področja niso nič manj pomembna za širšo družbeno skupnost kot pa tista, ki redno prejema sredstva. Žal pa smo te ukrepe morali sprejeti, saj nas je obvezoval sprejeti družbeni dogovor. Kar pa zadeva skupne službe, ki jih potrebuje za nemoteno delo vsaka skupnost, je racionalizacija že izvedena, na kar sem že opozoril. Administrativna služba, računovodska dela so

organizirana pri mestni izobraževalni skupnosti, medtem ko teh služb pri občinskih službah ni. Pri nas bo varčevanje izvedeno tako, da bodo morale posamezne osnovne šole kot izvajalke programa vrniti dodeljena sredstva, če niso izpolnile zastavljenih nalog. Če pa so postavljeni program prekoračile, jim bo skupnost nakazala dodatna sredstva. Do sedaj zbrani podatki kažejo, da bo vrnjenih sredstev znatno več kot za nakazanih. Torej tudi tu varčevanje in pozitivna razlika v korist skupnosti.

O vseh naštetih problemih smo razpravljali na sestanku, ki ga je sklical predsednik izvršnega sveta občine Center, navzoči pa so bili vsi predstavniki posameznih SIS.

Pri SIS za otroško skrbstvo je položaj takšen, da z razpoložljivimi sredstvi ne pokriva jo niti polovice svojih potreb. Če tu upoštevamo veliko oskrbovančev, katerih bo čez leta vse več, je ta podatek več kot primeren, da nam prikaže nič kaj dober položaj, v katerem je socialno skrbstvo. Poseben problem je tudi solidarnostno prelivanje. Da lahko skupnost sploh normalno posluje, je prešla iz proračuna 300 starih milijonov. Poleg tega pa ji je bilo zagotovljeno posojilo iz rezervnega sklada. Ker potrebe nprestanost rastejo, je vprašanje, ali bo skupnost do konca leta izpolnila zastavljeni program. Naši oskrbovanci (do sedaj jih je čez 300, to je 17 odstotkov prebivalcev, starih nad 65 let!) ne morejo s pokojninami kriti oskrbnin v domovih. Zato jim mora vsak mesec priskočiti na pomoč SIS za socialno skrbstvo, sicer v domovih ne bi mogli ostati. Kakšna obremenitev je to za skupnost, si lahko predstavljate. Če k nastalim stroškom prštejete še plačilo anuitet za nova domova v občini Center, si kaj lahko ustvarite položaj, v katerem smo. Prizidek na Poljanah je veljal čez dve stari milijardi dinarjev. Po dosedanjih podatkih pa bo moral dom na Poljanah, ki sicer organizacijsko ni samostojen, plačati še 200 starih milijonov. Vprašanje zase je še sedanja prispevna stopnja, o višini katere bo treba bržkone še razpravljati. O teh problemih smo razpravljali tudi na posebni seji pri predsedniku IS SoB Center, ko smo obravnavali sklepe CK ZKJ. Glede stabilizacije oziroma morebitnih ukrepov, ki bodo potrebni v ta namen, pa imamo

le malo možnosti, če upoštevamo, da zbrana sredstva ne zadoščajo niti za redno dejavnost. Kljub temu pa si bomo prizadevali svoje poslovanje kar najbolj racionalizirati s tem, da ga uskladimo z realnimi možnostmi.

SIS za telesno kulturo: tu je bil priliv sredstev enak kot prej. Prispevna stopnja je enaka kot pri skupnosti (SIS) za socialno skrbstvo. Po mnenju njenih predstavnikov naj vsaka občinska SIS za telesno kulturo po svoje ureja vprašanje strokovnih služb. Stabilizacijske programe bodo izdelali do konca leta.

SIS za kulturo: Na sestanku s predsednikom IS SoB so poudarili njeni predstavniki, da je treba v okviru mesta voditi enotno kulturno politiko, kar lahko edino privede do zaželenih rezultatov. Nujna je povezava z gledalci. Pri vsem tem pa nimamo ustreznega informacijskega sistema. Delegati so zaradi pomanjkljivega obveščanja slabše obveščeni, kar jih prej gotovo ovira pri njihovem delu. Stabilizacijske ukrepe na tem področju že izvajajo. Tu mislimo na organizacijo strokovnih služb in podobno.

SIS za zdravstvo: O stabilizacijskih ukrepih še nismo razpravljali. Program bodo izdelali šele prihodnji mesec, ko ga bomo tudi predstavili javnosti. Program bomo predložili tudi delegatom mestne skupščine, ki bodo obravnavali stabilizacijske ukrepe po sprejetju sklepov zadnje seje CK ZKJ v Beogradu. Kaže, da bodo morali pri izdelavi programa opraviti prizadeti tovariši veliko dela, saj gre za zares kompleksno področje.

Pregled stanja na področju posameznih SIS v občini Center kaže, da je bilo glede stabilizacijskih ukrepov že marsikaj storjenega, kar pa ne pomeni, da ne bomo sprejemali še dodatnih nujnih ukrepov, če bo potrebno. Zlasti mislimo na vprašanje financiranja teh dejavnosti, ki so življenjsko pomembne za našo širšo družbeno skupnost. Najbolj pomembno pri vsem tem je, da se v stabilizacijska prizadevanja res vključijo vsi delovni ljudje in ne le tisti, ki na tem področju že delujejo. Tu mislimo na komuniste v okviru ZK in socialistične zveze. Sprejete sklepe bomo morali kar najprej uresničiti, saj bodo le tako lahko pripomogli do izboljšane gospodarskega položaja v državi.

F. C.

Uredniška kramljanja

Dogovori hočejo biti glasilo celotne fronte SZDL!

V julijski številki smo v tem uredniškem koticu razmišljali kaj in kako velja pisati v občinskem glasilu. Še zlasti smo podčrtali hotenje, naj bi bil časopis bolj kot doslej javna tribuna delavskega razreda, samouprave, združenega dela, krajevnih in interesnih skupnosti ter vseh občanov naše občine.

Danes želimo podčrtati to, kar smo zapisali v naslovu. Menimo, da ni dovolj, če v okviru stoji črno na belem: Dogovori — Glasilo OK SZDL Ljubljana Center. Ni dovolj, če se manifestativno in v besedi prištevamo k naši najširši družbenopolitični organizaciji ali pa se celo samo počutimo kot organ, ki ga SZDL financira. Tudi ni dovolj, če delujemo kot zvočnik ali prenašalec forumskih načrtov in sklepov.

Mislimo, da moramo biti precej več kot to. Biti moramo soustvarjalci družbene politike, ki jo pod predstvom zveze komunistov oblikuje celotna fronta SZDL. Z vsako vrstico moramo težiti k preseganju družbenih razmer, k globlji zrelosti misli in dejanja — skratka, k samoupravno-socialističnemu razvoju družbe. To pomeni, da moramo razumeti fronto kot vsoto vseh naprednih sil, ki se bojujejo za novi svet in zoper stare, podedovane oblike

mišljenja in življenja. Če prav razumemo svojo službo socialistični zvezi, moramo z vso radostjo popularizirati ustvarjalne dosežke fronte in po svojih močeh prispevati tudi k vzgoji te ustvarjalnosti. Novi odnosi — naj že bodo proizvajalni ali občečloveški — se rojevajo pri nas skorajda eksplozivno od danes na jutri: Prva naloga časopisa kot so Dogovori je pač, da s svojimi sredstvi ilustrativno spremlja te spremembe, jih prikazuje in komentira ter sooča dogajanja v občini Ljubljana Center z dogajanjem v republiki in vsej Jugoslaviji. Vseskozi nam mora biti pred očmi, da je SZDL temeljna šola tvorne ljudske zavesti, šola samoupravne aktivnosti — najvišje zdaj znane oblike proizvodnih odnosov in socialističnega humanizma.

Zategadelj smo dolžni gojiti v Dogovorih demokratično odprtost, širino, vsebinsko in tematično izvirnost tiste vrste, ki je istovetna s temi kvaliteta in cilji celotne SZDL. To spoznanje in hotenje pa je mogoče izraziti tudi takole: strani našega časopisa so rezervirane za vse, še tako drobne ustvarjalne pobude in predloge delovnih ljudi; za vse, kar je najboljšega v njih in kar mora priti na dan.

J. K.